

COVID-19 SALGINI KARŞISINDA, RİSKİN ERKEN SAPTANMASI KOMİTESİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARININ YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

*Dr. Öğr. Üyesi Semih Sırrı ÖZDEMİR **

GİRİŞ

Ticari faaliyet ekseninde anonim şirket, tercihlerden kurulu bir demiryolu üzerinde hareket eden ve ulaşacağı hedef doğrultusunda ilerleyen bir trene benzetilebilir. Yapılan tercihler, bir bütün olarak şirketin izleyeceği yolun ve ulaşacağı hedefin belirlenmesine etki etmektedir. Faaliyet konusunun seçimi, yatırımların yapılması, müşteri ve tedarikçiler karşısında izlenen yöntemler, sorunların çözümüne yönelik tercihler, borçlanma ve yatırım seçenekleri gibi başlıkların her biri aslında belirli bir kararı göstermektedir. Bu karar, bir seçimin yapılmasını olduğu kadar, o seçimin muadili olabilecek ihtimalden vazgeçilmesini de içerir. Bu yönüyle, şirketin sürekli olarak çeşitli risklerle karşı karşıya olduğu; bunların yönetiminin ve alınacak tedbirlerin planlanmasının da özel bir çabayı gerekli kıldığı anlaşılabilir.

Şirketin karşı karşıya kaldığı riskler ve bunların etkin şekilde yönetimi finans alanındaki uzmanların olduğu kadar¹, hukuk öğretisinin de ilgi alanına girmektedir². Risk, en geniş yaklaşımla, belirli bir olumsuz sonucun gerçekleşme ihtimali olarak

*Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, ozsemih@gmail.com, [ORCID ID: 0000-0003-0467-1517](https://orcid.org/0000-0003-0467-1517).

¹ Konuya ilişkin örnek olarak bkz. **Merna, T./Al-Thani, F.:** Corporate Risk Management, West Sussex 2011.

² Konuya ilişkin örnek olarak bkz. **Rosen, R.:** Risk Management and Corporate Governance: The Case of Enron, Connecticut Law Review, C. 35, 2002, s.1157 vd.

adlandırılmaktadır³. Şirketlerin karşılaşılabileceği başlıca riskler, piyasalardaki değişimlerden, ticari faaliyetlerden, doğal afetler gibi dış etmenlerden kaynaklanabilir⁴. Ekonomideki değişimler, döviz kurlarındaki dalgalanmalar, yapılan yatırımların sonuçsuz kalması ve doğal afetler, bu kapsamda sayılabilir. 2020 yılının başlarından itibaren, önce dünyanın çeşitli ülkelerinde yayılmaya başlayan ve sonrasında da, Türkiye’de de etkisini göstermeye başlayan Covid-19 salgını da, doğal afetler başlığı altında değerlendirilebilir. Salgının dünya sağlık sisteminde ve sosyal hayatta meydana getirdiği değişikliklerle birlikte, ekonomi sistemi üzerinde de dikkate değer etkileri oluşmuştur. Anonim şirketlerin de, yürüttükleri ticari faaliyet nedeniyle, bu kapsamlı sonuçlardan etkilendikleri açıktır.

Çalışmanın amacı, anonim şirketlerin yönetim kurulu alt komiteleri çerçevesinde, karşı karşıya kalılabilecek riskler açısından görev ve sorumlulukların, özellikle Covid-19 salgını çerçevesinde yeniden değerlendirilmesidir.

I. RİSKİN ERKEN SAPTANMASI KOMİTESİ

A. KOMİTENİN GÖREVLERİ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda, pay senetleri borsada işlem gören anonim şirketlerde, riskin tespitine yönelik bir komitenin kurulması zorunlu hale getirilmiş; bunun dışında kalan şirketler açısından ise zorunluluğun ancak, denetçinin anılan komitenin kurulmasını gerekli gördüğünü yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi halinde söz konusu olacağı belirtilmiştir⁵.

³ Bkz. **Hall, C. P.:** Curricular Concepts in Risk and Insurance, The Journal of Risk and Insurance, C. 34, S. 3, 1967, s. 462-467. Hall tarafından, riskin ancak bilinci olan varlıklar üzerinde gerçekleşebileceği görüşü savunulmakta ve bu çalışmamızda, anılan görüşe katılmamaktadır. Kanaatimizce, riskin üzerinde gerçekleşeceği varlığın bilinç taşıması gerekmemektedir. Riskin gerçekleşmesi durumunda karşılaşılan olumsuz durumun sonuçlarının, ancak bilinci olan bir varlık tarafından anlaşılabilmesi, bir ölçüde savunulabilir. Örneğin, çok sevilen bir tablonun yere düşme riski gerçekleşir ve tablo zarar görürse, bunun oluşturduğu olumsuz etkileri bilinci olan bir insanın anlayabileceği açıktır. Buna rağmen, risk tablo üzerinde gerçekleşmiştir ve ondan etkilenen kişilerden bağımsız olarak, tablonun riskle karşı karşıya kalması için bilincinin olması aranmaz.

⁴**Servaes, H/ Tufano, A.:** The Theory and Practice of Corporate Risk Management, Journal of Applied Corporate Finance, C. 21, S. 4, 2009, s. 6

⁵ “Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir.”, (m. 378/1).

Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ) çerçevesinde, anonim şirketlerin bünyesinde oluşturulan komiteler arasında Riskin Erken Saptanması Komitesi'ne de yer verilmiştir (m. 4.5.12)⁶.

Riskin erken teşhisi, ilgili önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi, Komite'nin temel görevlerindedir. Riskin kapsamı açısından, yalnızca şirketin varlığını tehlikeye düşürenlerin değil, şirketin gelişmesini engelleyebilecek risklerin de Komite'nin görev alanına girdiği belirtilmiştir. Buna göre, Komite'nin görevinin sadece şirketin mevcut halinin muhafazasından ibaret olmadığı, şirketin gelişim ivmesinin önüne çıkabilecek engellerin de öngörülmesini gerekli kıldığı açıktır. Belirtilen tercih, Tebliğ'in Komite'ye yüklediği görevin, ön alıcı (*pro active*) niteliğine de işaret etmektedir. Bu aynı zamanda, Komite'nin görev ve sorumluluk eşliğini yükselten bir nitelik taşımaktadır.

Kanun gerekçesinde, komitenin amacının riskin yönetilmesini ve olası risklere karşı, yönetim kurulunun haberdar edilmesini sağlamak olduğu belirtilmektedir⁷. Her iki ayda bir Komite tarafından, yönetim kuruluna risk değerlendirmesine ilişkin bir rapor sunulacaktır. Rapor sadece sorunları tespit etmekle yetinmemeli, olası riskleri de öngörmeli ve bunlara ilişkin çözüm önerileri sunmalıdır (TTK m. 378/2)⁸. Bu haliyle, Komite'nin yalnızca “uyarı” işlevinin bulunmadığı; aynı zamanda, bu risklerin idaresi hususunda da öneriler getirmeye yetkili olduğu anlaşılmaktadır. Yürütülen faaliyet yapısı itibariyle bir denetim niteliği taşımamakta ve riskler çerçevesinde, şirketin ticari geleceğinin yorumlanması üzerinde yoğunlaşmaktadır⁹.

B. KOMİTE RAPORLARI YÖNETİM KURULU AÇISINDAN BAĞLAYICI MIDIR?

Tebliğ, risk karşısında nasıl davranılması gerektiği açısından, Komite'nin yanı sıra, yönetim kuruluna yönelik esaslar da belirlemektedir. Yönetim kurulu, şirketin

⁶ Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, (Seri:IV, No:56 – RG. S.: 28158, T: 30.12.2011).

⁷ Komite faaliyetinin, yönetim kurulu üyelerinin sorumluluk davalarının önüne geçebileceği yönünde bkz. **Şahin, Âdem:** Riskin Erken Teşhis Komitesi (M. 378 ve 625/1-e'nin Değerlendirilmesi), İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi, C. 7, S.2, 2016, s. 295.

⁸Komitenin, geniş anlamda bir risk yönetim sistemi olarak değerlendirilmemesi gerektiği yönünde bkz. **Yaşar, Tuğçe Nimet:** Anonim Şirketlerde Riskin Erken Saptanması ve Yönetimi, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C. 2, S. 2, 2016, s. 85.

⁹ “...denetim geçmişe yönelik bir inceleme olduğu halde, risk teşhisi gelecek ve geleceğin yorumuyla ilgilidir.”, (6102 sayılı Kanun Gerekçesi, m. 378).

büyüme ve getiri beklentileri ile alınacak riski dengelemeli; şirketin uzun vadeli çıkarlarını dikkate alarak, tedbirli bir risk yönetimi sergilemelidir (m. 4.1).

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda, yönetim kurulunun risk yönetimi açısından sorumluluklarına dair genel sınır dolaylı bir şekilde düzenlenmiştir. Kurulun “*şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkili*” olduğu belirtilmiş ve şirketin üst düzeyde yönetimi ile üst gözetimi, devredilemez yetkiler arasında sayılmıştır (m. 374, 375). Şirket yönetim kurulu üyelerinin “tedbirli bir yöneticinin özeniyle davranma” ve “şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetme” yükümleri de, şirketin menfaatlerini gerçekleştirme yolunda karşılaşılabileceği olası risklerin öngörülmesini ve bunlara karşı tedbirli olunmasını gerekli kılmaktadır.

Komite tarafından sunulan raporun dikkate alınması ve sunulan çözüm önerilerinin takip edilmesi, doğrudan yönetim kurulunun takdirindedir¹⁰. Buna göre, Komite raporu kurul açısından bağlayıcı nitelik taşımamaktadır. Kurul, rapordan iki ayrı şekilde farklılaşabilir. İlki, öngörülen riskin ve buna bağlı olarak açıklanan olası olumsuzlukların hiç dikkate alınmamasıdır. İkincisi ise, riskin kabulü ve ancak, alınacak önlemler yönünden raporda önerilenlerden farklı bir çözümün benimsenmesidir. Bununla birlikte, kanaatimizce, tedbirli davranma ve şirket menfaatlerini gözetme yükümlülüğü bulunan yönetim kurulunun, rapor doğrultusunda davranmama kararını makul bir şekilde gerekçelendirebilir olması aranmalıdır. Özellikle raporda belirtilen bir riskin, tamamen dikkat dışı tutulması kararı açısından, kurulun somut olaya ilişkin daha açık bir gerekçelendirme sağlaması yerinde olacaktır.

¹⁰**Doğan, Beşir Fatih:** 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Organizasyonu ve Yönetim Yetkisinin Devri, 2. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2011, s. 110.

**C. İŞ ADAMI KARARI İLKESİ (BUSINESS JUDGMENT RULE)
KAPSAMINDA ALINABİLECEK RİSKLER KOMİTE
RAPORUNUN DİKKATE ALINMAMASINA
GEREKÇE OLUŞTURABİLİR Mİ?**

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda, yönetim kurulu üyelerinin tedbirli yönetici ölçütü çerçevesinde davranma yükümlülüğüne ilişkin olarak, ABD hukuku kökenli bir yapı taşıyan ve Alman hukuku da dahil olmak üzere birçok ülke hukuk sisteminde uygulanan "iş adamı kararı" ilkesi esas alınmıştır. İlke, "*duruma uygun araştırmalar yapıp, ilgililerden bilgiler alınıp yönetim kurulunda karar verilmişse, gelişmeler tamamen aksi yönde olup şirket zarar etmiş olsa bile özensizlikten söz edilemez.*"¹¹ kabulüne dayanmakta ve riskin bundan doğduğu hallerde, riskin gerçekleşmesinden kaynaklanan olumsuz sonuçlardan kurul üyesinin sorumlu tutulamayacağına işaret etmektedir¹². Buna göre, şirketin belirli bir alanda yapacağı yatırım belirli riskler içerebilir. Risk, ticaret hayatının doğasında yer alan bir etmendir. Risklere rağmen yapılan yatırımda, bu riskler gerçekleşebilir ve neticede şirket zarar edebilir. Bu açıdan, oluşan zarar nedeniyle doğrudan kurul üyesinin sorumluluğuna gidilmemekte ve karar öncesinde, gerekli araştırmaların yapıp yapılmadığı değerlendirilmektedir. Eğer bu araştırma gereğince yerine getirilmiş ve fakat buna rağmen, ilgili riskin alınması tercih edilmişse¹³, kurul üyesi sorumluluğu doğmayacaktır.

Komite raporunun dikkate alınıp alınmamasının ve bu doğrultuda verilecek kararların belirlenmesinin yönetim kurulunun takdirinde olduğu anlaşılmaktadır. Bu noktada, cevabının aranması gereken soru, Komite tarafından sunulan raporun dikkate alınmayarak, risklerin alınmasına karar verilmesinin anılan ilke kapsamında yer alıp almayacağıdır.

¹¹ 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Gerekçesi, m. 369.

¹² İlke hakkında bkz. **Özdemir, Semih Sırrı:** İş Adamı Kararı İlkesi (Business Judgment Rule) ve Türk Hukukunda Uygulanabilirliği, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2017, s. 53 vd.

¹³ Riskin gerçekleşme ihtimalinin düşük görülmesi veya beklenen getirinin ilgili riski almak için yeterli düzeyde olduğunun tespiti, riskin alınması gerekçeleri arasında yer alabilir.

Konu açısından önemli olan husus, raporun dikkate alınmaması kararının ne şekilde verildiğidir. İş adamı kararı ilkesi, kararın sonuçlarından çok, kararın alınması süreci ile ilgilidir¹⁴. Eğer, Komite raporu gereğince incelenmiş, rapor bulguları üzerinde araştırma yürütülmüş; ancak buna rağmen, yapılan değerlendirme neticesinde raporun aksi yönünde davranılması kararı alınmışsa, risk ve buna bağlı şirket zararı gerçekleşse dahi kurul üyelerinin sorumluluğu doğmayacaktır. Bunun için yürütülen değerlendirmenin kapsamının ve buna ayrılan zamanın, Komite raporlarında ileri sürülen risk başlıkları ve önerilen tedbirlerin ağırlığı ile orantılı olmaları aranır¹⁵. Örneğin, önemli düzeyde vadeli döviz borcu bulunmasına rağmen elinde hiç döviz mevduatı bulunmayan şirket açısından, döviz kurundaki dalgalanmalardan kaynaklanabilecek bir riskin bulunduğunu ve buna yönelik finansal tedbirlerin alınması gerektiği önerisini getiren bir Komite raporunun, yalnızca beş dakikalık süre içinde ve konu üzerinde hiçbir ek araştırma yapılmaksızın yerinde görülmemesi, iş adamı kararı ilkesi kapsamında değerlendirilmeyecektir. Bunun nedeni, raporun dikkate alınmaması kararının, konunun önemiyle orantılı olarak yapılmış bir inceleme ve muhakemeye dayanmamış olmasıdır.

III. COVID-19 SALGINI ÇERÇEVESİNDE RİSKİN ERKEN TESPİTİ KOMİTESİNİN GÖREVLERİ

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan kentinde ortaya çıkan ve 30 Aralık 2019 tarihinde, Dünya Sağlık Örgütü tarafından salgın sınıfına dahil edilen Covid-19¹⁶, dünyada neredeyse her ülkede kendini gösteren, 25 milyona yakın vakaya ve 820 binin üzerinde vefata neden olan bir virüstür¹⁷. Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre, anılan virüs nedeniyle ülkemizde 262 binin üzerinde vaka gerçekleşmiş ve salgın, 6 binin üzerinde vefata neden olmuştur¹⁸. Salgın sebep olduğu ekonomik yavaşlama, iş gücü

¹⁴ Bu hususta bkz. TVI Corporation v. Gallagher, A. 3d. WL 5809271, (Del.Ch.2013 - Westlaw).

¹⁵ Bu hususta bkz. Smith v. Van Gorkom, 488 A. 2d 858, (Del. Ch. 1985 - Westlaw)

¹⁶ Cahplin, S.: Covid-19: A Brief Study and Treatments in Development, Prescriber, C. 31, S. 5, 2020, s. 23 vd.

¹⁷ Bkz.. Covid 19 Pandemic (WHO), https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019?gclid=EAIaIQobChMIusC24-K76wIVmZ3VCh0UEQueEAAAYASAAEgLdfvD_BwE, (erişim tarihi: 27.08.2020).

¹⁸ Bkz. Yeni Koronavirüs Hastalığı (Covid 19), <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/>, (erişim tarihi: 27.08.2020).

kayı, arz kısıntıları ve belirsizlik nedeniyle, ekonomiler üzerinde de olumsuz etkiler oluşturmaktadır¹⁹.

Gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belirsizlik taşıyan ve gerçekleşmesi halinde de, şirketi olumsuz yönde etkileme potansiyeli taşıyan doğal afetler, genel olarak risk kapsamında değerlendirilebilir²⁰. Bunlar, doğrudan veya dolaylı olabilir. Şirket fabrikasının selde hasar alması doğrudan zarara, ülkede meydana gelen deprem nedeniyle karşılaşılabilecek tahsilat güçlüğü ve piyasa durgunluğu gibi sonuçlar ise, dolaylı zarara örnek olarak gösterilebilir. Covid-19 salgının, oluşturduğu sonuçlar ve ekonomi üzerindeki etkileri itibariyle bir doğal afet olarak değerlendirilmesi mümkündür.

Riskin Erken Tespiti Komitesi çerçevesinde, incelenmesi gereken husus, Komite'nin doğal afetlere ilişkin riskleri tespit etmedeki görevinin sınırlarıdır. Tebliğ'e göre, şirketin devamını ve gelişmesini tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi ve buna ilişkin gerekli önlemlerin irdelenmesi, Komite'nin görevleri arasındadır. Şirket üzerindeki olası etkileri nedeniyle, doğal afetler ve Covid-19 benzeri salgınlar da anılan riskler kapsamında yer almaktadır.

Bu hususta erken tespite ilişkin üç ana başlık öne çıkmaktadır: Covid-19 benzeri salgınların önceden tespit edilmesi, salgının seyrinin öngörülmesi ve salgının ne zaman sona ereceğinin tespiti²¹. Öncelikle, ister Covid-19 türü salgınlar, isterse de diğer doğal afetler olsun, Komite'nin temel görevinin risklerin değerlendirilmesi yönünde makul ve dengeli bir çaba göstermek olduğu vurgulanmalıdır. Dünyada karşılaşılabilecek olası afetlerin veya şirketler bağlantılı diğer risklerin yorumlanmasında, bu her bir alana ilişkin

¹⁹ Konu hakkındaki çok sayıda araştırma arasından örnek olarak bkz. **McKibbin, W./Fernando, R.: The Global Macroeconomic Impacts of Covid-19: Seven Scenarios**, Cama Working Paper 19/2020, 2020, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3547729, (erişim tarihi: 27.08.2020).

²⁰ Örnek olarak bkz. Petkim Petrokimya Holding A.Ş. Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu, s. 18, <https://www.petkim.com.tr/UserFiles/file/KYUR2014.pdf>, (erişim tarihi: 27.08.2020).

²¹ Deloitte'nin konuya ilişkin bir raporunda ise, bu görevler şu şekilde sıralanmıştır: Krize karşı verilecek tepkinin, krizin etkileriyle mücadele aşamasında takip edilmesi gereken yöntemlerin ve Covid-19 salgını sonrasındaki dünyada atılacak ticari adımların tespiti, (Bkz. The Board's Role in the Covid-19 Crisis, <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/za/Documents/about-deloitte/za-The-Boards-role-in-the-COVID-19-crisis.pdf>, (erişim tarihi:27.08.2020). Ernst Young tarafından sunulan raporda ise, Covid-19 karşısındaki şirket yönetimleri tarafından, ihtimallerin "şimdi", "takip eden sonraki zaman" ve "uzun vade" açısından değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir, (Five Ways Boards Can Help Businesses Improve Their Resilience, https://www.ey.com/en_gl/covid-19/covid-19-five-ways-boards-can-help-businesses-improve-their-resilience, (erişim tarihi: 27.08.2020)

özel bir uzmanlık taşıması beklenmeyen ve ayrıca bunu taşıması da mümkün olmayan komite üyelerinden beklenebilecek özenin üst sınırı, benzer işletmelerdeki Komite üyelerinin gösterebileceği özen olmalıdır. Bu da kanaatimizce, öngörülebilir riskler arasından önceliklendirme yapılmasını ve öne çıkanların şirket üzerindeki olası etkilerinin, riskin gerçekleşme ihtimali ve meydana getirebileceği toplam zararla orantılı bir derinlikte değerlendirilmesini gerekli kılar²².

Komite zaman ve maddi imkanlar açısından toplam çalışma kapasitesini, gerçekleşmesi çok yakın ihtimal olarak görülen riskler ve ihtimali çok daha düşük olanlar arasında, dengeli olarak dağıtmalıdır. Şirketin kimyevi madde üretim tesisinin gerekli kıldığı ek güvenlik önlemleri için, ihtiyaç duyulması halinde, uzmanlardan görüş alınması gerekli görülebilirken; uzak ihtimal olarak değerlendirilen her bir doğal afet için buna benzer derinlikte inceleme yapması zorunlu tutulmamalıdır. Komite ayrıca, teşhis edilen riskler ve çözüm önerilerine ilişkin raporlamayı, zamansal olarak, yönetim kurulunun harekete geçmesine imkân tanıyacak şekilde yapmalıdır²³.

Sonuç olarak, Komite'nin karşılaşılabilecek birçok doğal afetten biri olan Covid-19 salgını açısından, salgının öncesinde veya dünyada henüz belirli bir varlık göstermeden tespitte bulunması beklenmemelidir. Yine normal şartlar altında, salgının sona ermesi ve salgına yönelik aşı benzeri tedbirlerin kullanıma sunulması gibi değişkenlerin tespiti açısından, Komite'nin kesin bir öngöründe bulunmasını beklemek yerinde olmayacaktır. Makul şartlar altında, Komite'nin yerine getirebileceği görev, şirketin faaliyet alanları ve şirket tüzel kişiliği açısından, şirketin mevcut hali ile aldığı önlemler ve salgının mevcut/olası seyrinin gerekli kılabilceği önlemler arasındaki farkların tespiti ve yapılması gerekenlerin bir raporla yönetim kuruluna sunulmasından ibarettir.

²² Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporuna İlişkin Esaslar'da da Komite'nin ilgili risklerin teşhisi, analizi ve raporlamasının yapıp yapılmadığının denetleneceği belirtilmektedir. (RG. T. 18.03.2014, m. 8).

²³ Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporuna İlişkin Esaslar, m. 8

IV. SONUÇ

Riskin Erken Tespiti Komitesi, Türk Ticaret Kanunu ve Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde yönetim kurulunun alt komiteleri arasında sayılmıştır. Şirketlerin ticari faaliyetleri çerçevesinde sahip oldukları risklerin yanı sıra, bunların ekonomi üzerindeki doğrudan veya dolaylı etkileri nedeniyle, doğal afetlerden ve toplumları etkileyen diğer değişkenlerden de etkilendikleri açıktır. Şirketin devamını ve gelişmesini tehlikeye düşürebilecek riskleri tespit etmekle yükümlü olan bu Komite'nin görev alanına, bir risk unsuru olan doğal afetlerin de girdiği kabul edilebilir. Dünyada etkisini gösteren Covid-19 benzeri salgınlar açısından, Komite'nin temel görevinin risk ihtimalleri arasında önceliklendirmeye gidilmesi ve yapılan olasılık değerlendirmesi neticesinde, şirketi etkilemesi olası bulunan risk başlıkları üzerinde, dengeli ve makul düzeyde incelemenin yürütülmesi olduğu savunulabilir. Salgının ilk ortaya çıkışı ve sona ermesinin öngörülmesinin zorluğu, bu alandaki uzmanlaşma gerekliliği ve şirketlerin sınırlı maddi kaynakları karşısında, Komite'nin öne çıkan görevinin ilk emarelerinin ortaya çıkmasından, sona ermesine kadar geçen süre zarfında salgından kaynaklanabilecek risklerin tespit edilmesi ve buna ilişkin çözüm önerilerinin yönetim kurulu ile paylaşılması olduğu ileri sürülebilir.

KAYNAKÇA

Cahplin, S.: Covid-19: A Brief Study and Treatments in Development, Prescriber, C. 31, S. 5, 2020.

Doğan, Beşir Fatih: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulunun Organizasyonu ve Yönetim Yetkisinin Devri, 2. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2011.

Hall, C. P.: Curricular Concepts in Risk and Insurance, The Journal of Risk and Insurance, C. 34, S. 3, 19.

McKibbin, W./Fernando, R.: The Global Macroeconomic Impacts of Covid-19: Seven Scenarios, Cama Working Paper 19/2020, 2020, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3547729, (erişim tarihi: 27.08.2020).

Merna, T./Al-Thani, F.: Corporate Risk Management, West Sussex 2011.

Özdemir, Semih Sırrı: İş Adamı Kararı İlkesi (Business Judgment Rule) ve Türk Hukukunda Uygulanabilirliği, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2017

Rosen, R.: Risk Management and Corporate Governance: The Case of Enron, Connecticut Law Review, C. 35, 2002.

Servaes, H/ Tufano, A.: The Theory and Practice of Corporate Risk Management, Journal of Applied Corporate Finance, C. 21, S. 4, 2009.

Şahin, Âdem: Riskin Erken Teşhis Komitesi (M. 378 ve 625/1-e'nin Değerlendirilmesi), İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi, C. 7, S.2, 2016, Ss. 287-314.

Yaşar, Tuğçe Nimet: Anonim Şirketlerde Riskin Erken Saptanması ve Yönetimi, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C. 2, S. 2, 2016, Ss.69-91.